

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PB1326

[Total No. of Pages : 4

[6224]-409

S.Y.M.Com.

**246 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - II
(2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All question are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks (Any 5) [5]

- i) The Co-operative Societies Act allows cooperatives to provide _____ services.
  - a) Credit
  - b) Non Credit
  - c) Legal
- ii) MSCS Act gives framework for cooperative societies to function as _____ institution.
  - a) Democratic
  - b) Autocratic
  - c) Regional
- iii) Maharashtra State Cooperative Society Act, 1960 amended in _____ year.
  - a) 2007
  - b) 2010
  - c) 2013
- iv) Amul is an example of _____ Cooperative.
  - a) Segar
  - b) Dairy
  - c) Urban
- v) Co-operative societies Act, 1912 was result of _____.
  - a) Indian Famine Commission
  - b) The Kothari Commission
  - c) King Arthur Commission
- vi) Urban Co-operative Banks are divided in _____, on the basis of deposits.
  - a) 6 Tier
  - b) 5 Tier
  - c) 4 Tier

P.T.O.

B) Match the pairs. [5]

Group 'A'	Group 'B'
i) Co-operative Legislation	a) Registrar
ii) Registration of Society	b) Pravaranagar
iii) Section 38	c) Chartered Accountant
iv) Asia's First Cooperative Sugar Factory	d) 1904
v) Audit of Society	e) Register of Mambers

Q2) Write Short notes (Any two) [10]

- Benefits of Co-operative Legislations
- Registration for State Cooperative Society
- Privilege of Co-operative Societies
- Types of Co-operative entities in India

Q3) a) What are the features of Cooperatives Society's Act, 1904 [8]

b) Which documents are required for registration of Co-operative society? [7]

OR

Q4) a) What are Amendments made in Maharashtra Co-operative Society's Act in 2013. [8]

b) Discuss the present situation of Agricultural Credit C -operatives. [7]

Total No. of Questions : 4]

PB1326

[6224]-409

S.Y.M.Com.

246 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - II

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
  - 2) उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही पाच) [5]

- i) सहकारी संस्था कायदा सहकारी संस्थांना ..... सेवा प्रदान करण्यास परवानगी देतो.
अ) पत
ब) नॉन क्रेडिट
क) कायदेशीर
- ii) MSCS कायदा सहकारी संस्थांना ..... संस्था म्हणून कार्य करण्यासाठी रचना देतो.
अ) लोकशाही
ब) निरंकुश
क) प्रादेशिक
- iii) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था अधिनियम 1960 मध्ये ..... वर्षात सुधारणा करण्यात आली.
अ) 2007
ब) 2010
क) 2013
- iv) अमूल हे ..... सहकाराचे उदाहरण आहे.
अ) साखर
ब) दुग्ध
क) शहरी
- v) सहकारी संस्था कायदा, 1912 हा ..... चा परिणाम होता.
अ) भारतीय दुष्काळ आयोग
ब) कोठारी आयोग
क) किंग आर्थर कमिशन
- vi) नागरी सहकारी बँका ठेवींच्या आधारावर ..... मध्ये विभागल्या जातात.
अ) स्तर 6
ब) स्तर 5
क) स्तर 4

ब) योग्य जोड्या जुळवा. [5]

गट 'अ'

गट 'ब'

i) सहकार कायदा	अ) निबंधक
ii) सोसायटीची नोंदणी	ब) प्रवरानगर
iii) कलम 38	क) सनदी लेखापाल
iv) आशियातील पहिला सहकारी साखर कारखाना	ड) 1904
v) संस्थेचे लेखापरीक्षण	इ) सभासदांची नोंदणी

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) सहकारी कायद्याचे फायदे
- ब) बहुराज्य सहकारी संस्थासाठी नोंदणी
- क) सहकारी संस्थांचे विशेषाधिकार
- ड) भारतातील सहकारी संस्थांचे प्रकार

प्र.3) अ) सहकारी संस्था अधिनियम, 1904 ची वैशिष्ट्ये काय आहेत? [8]

ब) सहकारी संस्थेच्या नोंदणीसाठी कोणती कागदपत्रे आवश्यक आहेत? [7]

प्र.4) अ) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम 2013 मध्ये कोणत्या सुधारणा केल्या आहेत? [8]

ब) कृषी पतपुरवठा संस्थांच्या सद्यस्थितीची चर्चा करा. [7]

